

Slachtoffer van een seksueel misdrijf?

HOE NU VERDER?

[politie.nl](https://www.politie.nl)

Inhoud

1.	Melding doen bij de politie	3
2.	Informatie over aangifte doen	3
3.	Sporenonderzoek aan uw lichaam	4
4.	U beslist: wel of geen aangifte doen?	5
	Als u geen aangifte doet.....	6
	Als u aangifte doet	6
5.	Wat gebeurt er na de aangifte?	8
	Privacy en veiligheid	10
	Uw rechten als slachtoffer	10
1.	Wel of niet vervolgen	12
	Strafrechtelijke vervolging van de verdachte	12
2.	De rechtszaak.....	13
3.	Schadevergoeding en locatie- of contactverbod.....	16
	Waar kan ik meer informatie en hulp krijgen?	18

Ik ben slachtoffer van een seksueel misdrijf. Wat kan ik doen?

U kunt hulp krijgen

De zedenpolitie doet onderzoek naar seksuele misdrijven. Bent u of een bekende van u slachtoffer van een seksueel misdrijf? De zedenpolitie helpt u met informatie, advies en begeleiding. Dit doen we samen met hulpverlenende instanties.

U heeft misschien vragen als:

- Ga ik het misbruik melden bij de politie? Moet ik dan aangifte doen?
- Is het strafbaar wat mij overkomen is?
- Wat betekent aangifte doen voor mij?
- Wat gebeurt er als ik aangifte doe?
- Kan ik een schadevergoeding krijgen?

In deze brochure vindt u het antwoord op deze en andere vragen. Heeft u na het lezen van de brochure nog vragen? U kunt uw vragen altijd stellen aan de zedenpolitie en aan hulpverlenende instanties.

Tijdens het eerste contact krijgt u de contactgegevens van de afdeling die uw zaak behandelt. Heeft u deze gegevens niet (meer)? U kunt de zedenpolitie dan ook bereiken via 0900 - 8844. Achter in deze brochure staan ook de contactgegevens van andere hulpverlenende instanties.

Wat is een seksueel misdrijf?

In het Wetboek van Strafrecht staat wat strafbare seksuele handelingen zijn. Dit zijn onder andere seksuele handelingen die plaatsvinden onder dwang of in een ongelijkwaardige situatie. Voorbeelden zijn verkrachting, aanranding, ontucht met een minderjarige, grooming en het bezit van kinderporno. Misschien twijfelt u of het strafbaar is wat u overkomen is. Ook dan kunt u contact met ons opnemen.

Wat is de zedenpolitie?

De politie heeft in elke regio zeden-teams. In die teams werken gespecialiseerde rechercheurs. Zij zijn opgeleid om slachtoffers van een seksueel misdrijf te helpen en ze zijn gespecialiseerd in het doen van onderzoek in zedenzaken.

Als u of iemand in uw omgeving slachtoffer wordt van een seksueel misdrijf kan dat veel impact hebben. Ook kunnen gevoelens van angst, schuld, schaamte en loyaliteit een rol spelen. De keuze om een melding of aangifte te doen, kan lastig zijn. Bijvoorbeeld als de verdachte een bekende van u is. Zedenrechercheurs weten hoe ze hiermee om moeten gaan. Zij helpen u met de juiste informatie en begeleiding. Zedenrechercheurs doen ook onderzoek naar het seksueel misdrijf. Voor dit onderzoek is het belangrijk dat de zedenrechercheur neutraal is en gericht op waarheidsvinding.

1. Melding doen bij de politie

Is het zojuist gebeurd? Heeft u dringend medische zorg nodig? Bent u zelf of zijn anderen in gevaar? Bel 112. In andere gevallen belt u met 0900 - 8844 en vraagt u naar de zedenpolitie.

Het eerste contact met de politie over seksueel misbruik noemen we een melding. U meldt in dit eerste contact aan de politie wat u is overkomen. Het is belangrijk om zo snel mogelijk contact op te nemen met de politie als u slachtoffer bent geworden. Dit is nog geen aangifte. Wel registreert de politie uw melding.

Is er sprake van spoed?

Er kan sprake zijn van spoed. Bijvoorbeeld als het seksueel misbruik kortgeleden is gebeurd of als er gevaar dreigt. Het op tijd zorgen voor goede medische en psychische hulp kunnen

Het Centrum Seksueel Geweld

Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) is er voor iedereen die te maken heeft gehad met seksueel geweld. U kunt ook anoniem contact opnemen met het CSG. Als u dat wilt, kan het CSG artsen, verpleegkundigen, psychologen, politie en andere hulpverleners inschakelen. De contactgegevens vindt u achter in deze brochure.

belangrijk zijn bij fysiek en emotioneel herstel.

Ook kan het noodzakelijk zijn om direct sporen veilig te stellen. In overleg met u kan een onderzoek naar sporen snel worden opgestart. Dit kan ook als u nog twijfelt of u aangifte gaat doen. Lees hier meer over bij het onderdeel 'Sporenonderzoek aan uw lichaam' in deze brochure.

Wilt u (nog) niet naar de politie gaan, dan kunt u voor medische en psychische hulp ook bellen met het Centrum Seksueel Geweld.

2. Informatie over aangifte doen

Na uw melding wordt u in contact gebracht met de zedenpolitie. U vertelt in het kort wat u is overkomen. Dit gesprek kan op het politiebureau en soms ook via telefoon of videobellen. De zedenrechercheur geeft u informatie over de mogelijke vervolgstappen.

Tijdens dit gesprek kunt u vragen stellen zoals: is het strafbaar wat mij is overkomen? Wat zijn de mogelijkheden voor hulp, herstel en aangifte doen? Wat gebeurt er als ik aangifte doe? Het kan ook zijn dat de zedenpolitie nog vragen heeft voor u. De zedenrechercheur bekijkt of er sprake kan zijn van een strafbaar feit. Als dat zo is, kunt u aangifte doen.

Daarnaast bespreekt de zedenrechercheur met u welke mogelijkheden er zijn voor hulp. Denk aan informatie, advies en begeleiding. Als u dat wilt, kan de politie u in contact brengen met de juiste hulpverlenende instanties. Bijvoorbeeld het Centrum Seksueel Geweld, Slachtofferhulp Nederland, Veilig Thuis, Perspectief Herstelbemiddeling of mediation in strafzaken. Dit laatste is een vorm van bemiddeling tussen u en de verdachte. Tot slot informeert de zedenrechercheur u over uw rechten. Lees hier meer over bij het onderdeel 'Uw rechten als slachtoffer' in deze brochure.

De zedenrechercheur geeft u informatie die u kan helpen bij uw keuzes. U beslist zelf of u aangifte wilt doen. Weet u al dat u aangifte wilt doen, dan maken we hier een afspraak voor.

Slachtofferadvocaat

Een gespecialiseerde slachtofferadvocaat biedt u ondersteuning en begeleiding bij het juridische gedeelte in een zedenzaak. Een slachtofferadvocaat kan u ook helpen met andere procedures naast de strafrechtelijke procedure. Denk bijvoorbeeld aan het krijgen van een schadevergoeding via het civiele recht of het eisen van een contactverbod. In sommige gevallen is een slachtofferadvocaat gratis.

Bedenktijd

Het kan ook zijn dat u eerst wilt nadenken of u wel of geen aangifte wilt doen. Daarvoor kunnen we u bedenktijd aanbieden. In die tijd kunt u bijvoorbeeld overleggen met een vertrouwenspersoon of met een slachtofferadvocaat. We spreken met u af hoeveel bedenktijd u nodig heeft. Vaak is dat een of twee weken. Tijdens de bedenktijd kunt u ook contact opnemen met de zedenrechercheur. Als we na de bedenktijd niets van u horen en geen contact met u kunnen krijgen, gaan we ervan uit dat u geen vervolgstappen wilt ondernemen.

3. Sporenonderzoek aan uw lichaam

Een onderzoek aan uw lichaam noemen we forensisch medisch onderzoek. Met dit onderzoek kunnen we belangrijke sporen vinden. Als het seksueel misbruik korter dan een week geleden heeft plaatsgevonden en u toestemming geeft voor dit onderzoek, gaat er altijd een zedenrechercheur met u naar een Centrum Seksueel Geweld (CSG). In het CSG werken artsen, verpleegkundigen, politie en andere hulpverleners samen om slachtoffers van seksueel misbruik specialistische zorg te geven.

Bij het CSG

Een speciaal opgeleide arts voert het onderzoek aan uw lichaam uit in een daarvoor ingerichte ruimte. Bij het onderzoek kan de arts sporen van het seksueel misbruik veiligstellen. Denk aan sporen zoals sperma, bloed, haren of kledingvezels. In dit onderzoek kan

de arts ook kijken naar lichamelijke gevolgen van het seksueel misbruik zoals letsel, zwangerschap of een geslachtsziekte. De arts kan u hier op testen. Ook neemt de arts met een wattenstaafje wangslim bij u af. Daarmee bepalen we uw dna-profiel zodat we sporen van u en van de verdachte van elkaar kunnen onderscheiden. Uw dna-profiel gebruiken we alleen voor uw zaak, daarna vernietigen we het. Uw dna-profiel blijft dus niet bewaard na de afhandeling van uw zaak.

Lichamelijk onderzoek bij de verdachte

Een vergelijkbaar lichamelijk onderzoek naar sporen kan op een later moment ook uitgevoerd worden bij de verdachte.

4. U beslist: wel of geen aangifte doen?

Met een aangifte vraagt u de politie om een onderzoek te starten. De politie zal dan proberen bewijzen te verzamelen van het seksueel misbruik.

Mogelijk krijgt de dader uiteindelijk straf van een rechter. Omdat een aangifte gevolgen kan hebben voor uzelf en voor de verdachte, is het belangrijk dat u zelf beslist of u dit wilt.

Redenen om aangifte te doen, kunnen bijvoorbeeld zijn:

- U vindt dat de verdachte straf moet krijgen.
- U wilt meer slachtoffers voorkomen.
- U wilt erkenning voor wat u overkomen is.
- U heeft schade geleden en u wilt daar vergoeding voor.

Misschien beslist u om geen aangifte te doen omdat u bijvoorbeeld geen rechtszaak wilt. Ook kan het zijn dat u eerst kiest voor therapie of dat u een andere oplossing, bijvoorbeeld herstelbemiddeling, passender vindt in uw situatie.

Als u geen aangifte doet

We bewaren uw melding

Wilt u na het eerste contact met de politie of na uw melding geen aangifte doen? Dan bewaren wij uw melding tien jaar. De politie start dan geen onderzoek tenzij de officier van justitie anders beslist. Dat gebeurt bijvoorbeeld als er kans is op herhaling of als iemands veiligheid in gevaar is. Als u heeft aangegeven iets anders te willen dan strafrechtelijke vervolging van de verdachte, dan kunnen wij u doorverwijzen naar de juiste hulpverlenende instantie. Voor medische en psychische hulp verwijzen we u door naar het Centrum Seksueel Geweld. Als u behoefte heeft aan contact met de verdachte onder begeleiding, dan kunnen wij u doorverwijzen naar Perspectief Herstelbemiddeling.

Wilt u emotionele steun of ondersteuning bij het krijgen van een schadevergoeding? Dan kunt u terecht bij Slachtofferhulp Nederland. De zedenrechercheur bespreekt met u de mogelijkheden voor uw situatie.

Wat is een officier van justitie?

De officier van justitie vertegenwoordigt het Openbaar Ministerie en is de openbare aanklager tegen de verdachte. Bij een rechtszaak eist deze persoon namens de staat een straf tegen de verdachte. De officier van justitie geeft ook leiding aan het politieonderzoek.

Als u aangifte doet

Het aangiftegesprek

Als u beslist om wel aangifte te doen, maken we hiervoor een afspraak. Dit noemen we het aangiftegesprek. Tijdens dit gesprek noteert een zedenrechercheur uw verhaal. Dit noemen we een proces-verbaal.

Tijdens het aangiftegesprek stelt de zedenrechercheur u vragen om het verhaal zo duidelijk mogelijk te krijgen. Een aangiftegesprek kunt u als intensief ervaren. De zedenrechercheur stelt u op uw gemak en begeleidt u tijdens het gesprek. De zedenrechercheur legt ook uit waarom bepaalde vragen gesteld worden. De vragen gaan vooral over wat er precies gebeurd is, wat er gezegd is, wat er gedaan is voor, tijdens en na het misbruik. De zedenrechercheur helpt u om zo nauwkeurig mogelijk te vertellen wat u is overkomen. Het is begrijpelijk en niet erg als u niet alles precies (meer) weet. Verder kunnen de vragen gaan over uzelf en over wat u weet van de verdachte. Dit aangiftegesprek is belangrijk omdat uw verklaring een belangrijk bewijsmiddel kan zijn. Door de verklaring zorgvuldig op te nemen, verkleinen we de kans dat u later in het onderzoek nog een keer vragen moet beantwoorden.

Als u vragen heeft aan de zedenrechercheur mag u die natuurlijk ook stellen. Ook kunt u het aangeven als u even een pauze wilt tijdens het gesprek. Verder kunt u vertellen hoe het nu met u gaat, hoe u denkt over een eventuele vervolging van de verdachte en u kunt vragen om een schadevergoeding van de

verdachte. Tot slot kunt u voordat het aangiftegesprek begint, aangeven waar de zedenrechercheurs rekening mee kunnen houden om het gesprek voor u zo prettig mogelijk te laten verlopen.

Aangifte ondertekenen

Na afloop kunt u uw verklaring in de aangifte doorlezen en ondertekenen. Als u vindt dat iets niet juist genoteerd is, passen we uw verklaring aan. Pas als alles klopt, ondertekent u de aangifte. Als de aangifte ondertekend is, kunt u deze niet meer intrekken. Wel is het mogelijk om eventueel later nog een aanvullende verklaring af te leggen.

Vertrouwenspersoon

Als u een vertrouwenspersoon wilt meenemen naar de aangifte kunt u dit met ons bespreken. Deze persoon kan u voor en na het gesprek ondersteunen. Tijdens het gesprek wacht deze persoon op u in een wachtruimte. Dat is omdat we het belangrijk vinden om uw verhaal alleen van u te horen.

Onjuiste aangifte

De zedenrechercheur zal u vertellen dat het strafbaar is om opzettelijk een valse aangifte te doen. Dit betekent niet dat de rechercheur uw verhaal niet gelooft. Een rechercheur moet dit altijd zeggen tegen iedereen die aangifte komt doen.

Opname van geluid en beeld

Als u met ons een afspraak heeft om over het seksueel misbruik te praten of om aangifte te doen, nemen we tijdens deze afspraken geluid op. Soms nemen we ook beeld op. Dit doen we zodat we kunnen controleren of de gesprekken juist zijn verlopen. Bovendien kunnen de officier van justitie,

rechter en advocaat een zaak soms beter beoordelen als zij het gesprek kunnen terugluisteren of terugzien.

Kindvriendelijke ruimte

Voor kinderen tussen de vier en twaalf jaar die slachtoffer of getuige zijn van een ernstig misdrijf, heeft de politie kindvriendelijke ruimtes. Hier voeren speciaal opgeleide zedenrechercheurs de gesprekken. We nemen deze gesprekken altijd met geluid en beeld op. Deze ruimtes zijn ook voor gesprekken met mensen met een verstandelijke beperking. Omdat deze gesprekken belangrijk bewijsmiddel kunnen zijn, kunnen ouders of verzorgers niet bij het gesprek aanwezig zijn. Zij kunnen wachten in een wachtruime.

Ouders en verzorgers krijgen zolang het onderzoek loopt meestal geen informatie over wat er gezegd is in een gesprek tussen de zedenrechercheur en het slachtoffer of de getuige. Als ouders en verzorgers behoefte hebben aan hulp of begeleiding kunnen zij onder andere terecht bij het Centrum Seksueel Geweld of Slachtofferhulp Nederland. De contactgegevens vindt u achter in deze brochure.

Hoelang duurt het om aangifte te doen?

Het verschilt per geval hoelang het doen van aangifte van seksueel misbruik duurt. Soms duurt het een of enkele uren en in andere gevallen een hele dag. Soms zijn er meerdere gesprekken nodig. Hoelang het duurt, verschilt per persoon en is afhankelijk van wat er gebeurd is. De zedenrechercheur kan u van tevoren een inschatting geven van hoelang uw aangifte gaat duren.

5. Wat gebeurt er na de aangifte?

Het opsporingsonderzoek

Na uw aangifte start de politie een strafrechtelijk onderzoek: het opsporingsonderzoek. Met dit onderzoek proberen we bewijs te verzamelen. Dit bewijs is belangrijk wanneer er een rechtszaak komt. In een rechtszaak kan een dader van seksueel misbruik een straf krijgen van een rechter. Houd er rekening mee dat de behandeling van uw zaak lang kan duren. Dat komt omdat onderzoek doen veel tijd kost. Het kan zijn dat een rechter u later ook nog vragen wil stellen.

Bewijsmateriaal

Soms vragen we uw hulp bij het verkrijgen van bewijsmateriaal. Denk bijvoorbeeld aan een onderzoek naar uw computer of smartphone. Verklaringen van mensen die iets gezien of gehoord hebben, kunnen ook belangrijk zijn. Ook kunnen er sporen van de verdachte op uw kleding of op uw lichaam aanwezig zijn. Lees hier meer over bij het onderdeel 'Sporenonderzoek aan uw lichaam' in deze brochure.

Aanhouding en verhoor van de verdachte

De officier van justitie kan de politie opdracht geven de verdachte aan te houden. De politie kan een verdachte voor de meeste zedenmisdrijven negen uur vasthouden op het politiebureau voor verhoor.

Inverzekeringstelling

Soms kan de verdachte langer vastgehouden worden op het politiebureau. Dat gebeurt als dit belangrijk is voor het onderzoek. Dit noemen we inverzekeringstelling. De officier van justitie beslist dan of de verdachte wordt voorgeleid voor een rechter-commissaris. Deze persoon bepaalt dan of de verdachte langer vast moet worden gehouden. Soms gebeurt dat omdat het belangrijk is voor het onderzoek of voor de veiligheid van betrokkenen. De rechter-commissaris kan ook bepalen dat de verdachte al dan niet onder bepaalde voorwaarden weer naar huis mag. De verdachte kan dan thuis het vervolg van het onderzoek afwachten. De rechter-commissaris bepaalt niet of een verdachte schuldig is of niet.

Inbewaringstelling

Als de rechter-commissaris bepaalt dat de verdachte langer vast moet worden gehouden, noemen we dat inbewaringstelling. Met een inbewaringstelling wordt de verdachte maximaal veertien dagen vastgehouden. Daarna bepaalt de rechtbank of de verdachte nog langer vast moet blijven, eventueel tot aan de rechtszaak. De verdachte kan ook voorlopig worden vrijgelaten, soms onder bepaalde voorwaarden. Als de verdachte (voorlopig) vrijgelaten wordt, laten we u dat altijd weten.

Wij houden u op de hoogte

De politie neemt contact met u op tijdens belangrijke momenten in het onderzoek. U heeft op deze momenten contact met de zedenpolitie:

- bij het eerste contact of informatief gesprek
- bij de aangifte
- bij de aanhouding van een verdachte
- bij vrijlating van een verdachte (vanaf een Inbewaringstelling informeert het OM u hierover)
- bij de afronding van het politieonderzoek

Contact opnemen met de zedenpolitie

Heeft u naast de vaste contactmomenten nog vragen over het politieonderzoek? Of heeft u nieuwe informatie die belangrijk kan zijn voor het onderzoek? Of wilt u bijvoorbeeld meer weten over hulpverlening en juridische bijstand? Dan kunt u altijd contact opnemen met de zedenpolitie. Tijdens uw melding of het eerste contact met de politie krijgt u de contactgegevens van het zedenteam dat uw zaak behandelt. Als u geen directe contactgegevens heeft, kunt u de zedenpolitie bereiken via 0900 - 8844.

Privacy en veiligheid

Anoniem aangifte doen

In een aangifte staan altijd uw naam en geboortedatum. U kunt aangifte doen 'onder domicilie'. Dat betekent dat uw adres niet in het proces-verbaal komt te staan. De mogelijkheden om anoniem aangifte te doen in zedenzaken zijn meestal beperkt. Bijvoorbeeld omdat slachtoffer en verdachte elkaar kennen. Of omdat uit de inhoud van de aangifte duidelijk wordt wie het slachtoffer is. Maakt u zich zorg om uw veiligheid, bespreek dit met de zedenrechercheur. U heeft namelijk recht op bescherming. Samen met u kijken we naar de beschermingsmaatregelen die mogelijk zijn in uw situatie.

Bewijs van aangifte

U heeft recht op een kopie van uw aangifte. Toch zijn we hier als politie en Openbaar Ministerie terughoudend in. We willen voorkomen dat uw aangifte bij de verkeerde personen terecht komt en dat u of betrokkenen beïnvloed kunnen worden door anderen op basis van de aangifte. De politie beoordeelt en motiveert per situatie of er een reden is om de aangifte voorlopig niet te verstrekken. U krijgt altijd een bewijs van aangifte mee. Hierin staan wanneer, waarvan en bij wie u aangifte heeft gedaan en waarom u voorlopig nog geen kopie krijgt van de aangifte.

Dossier

Alles wat wordt vastgelegd over uw melding of aangifte kan verzameld worden in een dossier. De politie, officier van justitie, rechter, advocaat en verdachte mogen dit dossier lezen.

Ook kunnen deze personen op verzoek luisteren of kijken naar opnames van gesprekken. Dit gebeurt op het politiebureau. De verdachte mag dit alleen samen met de advocaat.

Informereren van ouders

Slachtoffers onder de achttien jaar die melding of aangifte doen van seksueel misbruik doen dit soms zelfstandig zonder hun ouders. Samen met deze slachtoffers bespreken we of en hoe we hun ouders informeren over wat hen overkomen is.

Bang voor de verdachte

Sommige slachtoffers zijn bang voor de verdachte. Als dit voor u geldt, is het belangrijk dat u deze gevoelens bespreekt met de zedenrechercheur. Als politie kunnen we op verschillende manieren zorgen dat u zich veiliger voelt.

Uw rechten als slachtoffer

Als slachtoffer heeft u rechten. Ook als u niet in Nederland woont of geen verblijfsstatus heeft.

Recht op informatie

U heeft recht op informatie. De zedenrechercheur informeert u zoveel mogelijk over belangrijke ontwikkelingen in uw zaak.

Recht op aangifte

U heeft het recht om aangifte te doen.

Recht op inzage

U heeft het recht om te lezen wat er over u is vastgelegd bij de politie. Als u

deze inzage wilt, kunt u dit schriftelijk aanvragen bij de privacydesk van het hoofdbureau van de politie in uw omgeving. Als het onderzoek nog loopt, kan de politie uw verzoek voorlopig weigeren.

Recht op bescherming

Maakt u zich zorgen over uw veiligheid? Bespreek dit dan met de politie. Samen bekijken we wat we kunnen doen zodat u zich veiliger voelt.

Recht op gratis hulp

Voor gratis hulp, advies en informatie kunt u terecht bij verschillende organisaties. Achter in deze brochure vindt u een overzicht van deze organisaties. U hebt ook recht op hulp als u geen aangifte doet. U kunt altijd van dit recht gebruikmaken, ook als het lang geleden is dat het seksueel misbruik plaatsvond. Zo kunt u hier tijdens uw melding om vragen, maar ook daarna nog.

Recht op gratis juridische hulp

Voor gratis juridische hulp zijn er speciale slachtofferadvocaten. Slachtofferhulp Nederland kan u adviseren of u hiervoor in aanmerking komt.

Recht op vertaling

Als u de Nederlandse taal niet goed begrijpt, kunt u de politie vragen om een tolk. Dit regelen wij gratis voor u. Wilt u een schriftelijke vertaling van de documenten over uw zaak? Hier kan Slachtofferhulp Nederland of een advocaat u bij helpen.

Recht op schadevergoeding

Heeft u schade door wat u overkomen is? Vaak kunt u dan vragen om een schadevergoeding van de dader. De officier van justitie of de rechter besluit of de dader de schade moet vergoeden. In sommige gevallen kan het Schadefonds Geweldsmisdrijven ook een deel van de schade vergoeden. Slachtofferhulp Nederland of een advocaat kan u hierbij helpen.

Recht op contact met de dader

Misschien heeft of krijgt u behoefte aan contact met de dader. Wij kunnen u doorverwijzen naar hulpverlenende instanties die hierbij kunnen helpen.

Herstelbemiddeling

Soms kan het goed zijn als slachtoffer en dader met elkaar in contact komen. Dat kan schriftelijk, maar ook in een gesprek. Het contact kan helpen de gebeurtenis te verwerken of om angst voor de dader te verminderen. Ook kunnen er afspraken gemaakt worden over contact in de toekomst.

Recht op goede behandeling

U heeft recht op een goede behandeling van de politie en andere hulpverlenende instanties. Wij moeten rekening houden met wat voor u belangrijk is. Als u vindt dat we u niet goed hebben behandeld, dan mag u altijd een klacht indienen.

Meer informatie over uw rechten als slachtoffer kunt u ook vinden op de website van de Rijksoverheid.

Strafrechtelijke vervolging van de verdachte

Wat is een strafrechtelijke procedure?

Een strafrechtelijke procedure is een rechtszaak waarbij een verdachte door de officier van justitie wordt vervolgd vanwege het plegen van een strafbaar feit. De officier van justitie vertegenwoordigt het Openbaar Ministerie. De officier van justitie besluit of iemand wel of niet vervolgd wordt. In een strafrechtelijke procedure kan een rechter uiteindelijk een uitspraak doen: een vonnis. De rechter bepaalt dan of de dader straf krijgt en wat die straf is.

1. Wel of niet vervolgen

Een niet-bewijsbare zaak

Het kan zijn dat het politieonderzoek niet leidt tot een bewijsbare zaak. Dat betekent dat we niet genoeg bewijs konden vinden tegen de verdachte of de verdachte niet konden opsporen.

Als het onderzoek bewijsbaar is afgerond

Als de politie het onderzoek bewijsbaar afrondt en de verdachte heeft verhoord, dan krijgt de officier van justitie het dossier. Met dit dossier kan de officier van justitie de strafrechtelijke procedure starten.

Het slachtoffergesprek

De officier van justitie die uw zaak behandelt, zal u meestal een gesprek aanbieden. Dit heet een slachtoffergesprek. U kunt hiervoor ook zelf contact opnemen met de officier van

justitie. Tijdens dit gesprek bereidt de officier van justitie u voor op de eventuele rechtszaak.

Redenen om niet te vervolgen

Als de officier van justitie besluit om de verdachte niet te vervolgen dan is dit meestal omdat er niet genoeg bewijs is op grond waarvan een rechter de verdachte kan veroordelen. Het betekent dus niet dat de officier van justitie u niet gelooft.

Bent u het niet eens met de beslissing? Dan kunt u een klachtprocedure starten. Slachtofferhulp Nederland of een advocaat kan u hier verder over informeren.

Vooronderzoek door de rechter-commissaris

Als de officier van justitie verder onderzoek nodig vindt om een beslissing te kunnen nemen, dan wel als de

2. De rechtszaak

advocaat van de verdachte daarom vraagt, kan de rechter-commissaris gevraagd worden onderzoek te doen. De rechter-commissaris kan u oproepen vragen te beantwoorden. U bent volgens de wet dan verplicht te komen. De rechter-commissaris zal u vragen de eed of belofte af te leggen. In een eed of belofte belooft u dat u de waarheid zult spreken. Hierna begint het werkelijke verhoor. Meestal is de advocaat van de verdachte ook bij dit verhoor aanwezig. De advocaat van de verdachte mag u ook vragen stellen. De verdachte zelf is niet aanwezig. Verder is een griffier aanwezig die alles schriftelijk vastlegt.

U kunt een advocaat vragen om u te helpen tijdens dit gesprek. Ook kunt u vragen of u iemand anders mee mag nemen. De rechter-commissaris moet hiervoor dan toestemming geven. Aan het eind van het gesprek leest de griffier voor wat er is opgeschreven. Als alles klopt, ondertekent u de verklaring. De rechter-commissaris kan ook nog andere getuigen oproepen. Wanneer de rechter-commissaris het onderzoek afsluit, beslist de officier van justitie of de verdachte vervolgd kan worden of niet.

Alles wat te maken heeft met een rechtszaak kan spannend zijn. Onthoud dat u er nooit alleen voor staat. In dit hoofdstuk geven we u informatie over hoe een rechtszaak verloopt. Zo weet u beter wat u kunt verwachten.

Dagvaarding om als getuige te verschijnen

Een dagvaarding is een schriftelijke oproep waarin de officier van justitie u vraagt om als getuige naar de rechtszaak te komen. Wordt u niet als getuige opgeroepen? Dan kunt u vaak zelf beslissen om bij de rechtszaak te zijn. Soms beslist een rechter dat er geen publiek bij mag zijn, bijvoorbeeld als de verdachte jonger is dan achttien jaar. U kunt de rechter wel vragen of u er toch bij kunt zijn als slachtoffer. Zelf kunt u ook vragen om de rechtszaak zonder publiek te laten verlopen. Geef dit op tijd aan bij de officier van justitie.

Een schadevergoeding vragen

Als u een schadevergoeding wilt, kunt u voor de rechtszaak een schadeformulier indienen. Dit noemen we een voegingsformulier. De rechter bepaalt dan in de rechtszaak of uw schade vergoed moet worden door de verdachte. Als u een voegingsformulier indient, betekent dat niet dat u ook schade vergoed krijgt. Slachtofferhulp Nederland of een advocaat kan u helpen bij het invullen van het voegingsformulier en adviseren over het krijgen van een schadevergoeding.

Spreekrecht

Bij de meeste rechtszaken van seksueel misbruik heeft een slachtoffer spreekrecht. Dat betekent dat u kunt spreken tijdens de rechtszaak. U bepaalt zelf wat u dan wilt zeggen. Het kan bijvoorbeeld gaan over de straf die u vindt dat de verdachte moet krijgen of over de gevolgen van het seksueel misbruik voor u. We noemen dit een slachtofferverklaring. Slachtofferhulp Nederland of een advocaat kan u helpen bij het opstellen van deze slachtofferverklaring. Iemand van Slachtofferhulp Nederland of een advocaat kan de verklaring ook voor u voorlezen als u dit zelf niet wilt of niet kan.

Als u moet getuigen

We proberen te voorkomen dat u meerdere keren uw verhaal moet vertellen en vragen moet beantwoorden. Soms komt het voor dat de rechter u ook als getuige wil spreken tijdens de rechtszaak. U krijgt dan een officiële brief waarin een oproep staat. U bent dan verplicht om voor de rechter te verschijnen. Meestal mag u iemand meenemen als u dat wilt. Anderen kunnen ook als getuige opgeroepen worden. Bijvoorbeeld uw vrienden of familieleden.

Als u slachtoffer bent van seksueel misbruik dan bent u daardoor ook getuige van een mogelijk strafbaar feit. Iedere getuige van een strafzaak wordt apart gehoord. De rechter vraagt eerst uw naam, leeftijd en woonplaats. Ook vraagt de rechter of u familie bent van de verdachte. Dan vraagt de rechter u de eed of belofte af te leggen. In een eed of belofte belooft u dat u de waarheid zult spreken. Hierna gaat

de rechter u vragen stellen. De rechter stelt u vragen over zaken die de rechter toegelicht wilt hebben. Het is heel normaal als u zich niet alles precies kunt herinneren. Nadat de rechter vragen heeft gesteld, kunnen ook de advocaat van de verdachte en de officier van justitie u vragen stellen.

Wilt u niet getuigen?

Bent u opgeroepen om te getuigen tijdens de rechtszaak maar wilt u dit niet? Dan kunt u dit in een brief uitlegen aan de rechtbank en de officier van justitie. Maar ook na deze brief kan een rechter u alsnog verplichten om als getuige te verschijnen.

De rechtszaak begint

Meestal zijn er drie rechters. Eén rechter is de voorzitter en heeft het woord. Een griffier legt alles schriftelijk vast. De rechter vraagt de verdachte naar de naam. De rechter zegt tegen de verdachte dat diegene het recht heeft om vragen niet te beantwoorden. Getuigen en deskundigen moeten wel antwoord geven op alle vragen. De officier van justitie leest voor waarvan de verdachte wordt beschuldigd. Daarna stelt de rechter vragen aan de verdachte.

Het getuigenverhoor

Vervolgens kan de rechter nog vragen hebben voor getuigen. Deze vragen worden gesteld tijdens het getuigenverhoor. Tijdens dit verhoor is het ook mogelijk dat er deskundigen worden gehoord. Denk bijvoorbeeld aan een arts, psychiater of psycholoog. Daarvoor of daarna gaat de rechter vragen stellen aan de verdachte. Wilt u uw spreekrecht gebruiken en

heeft u dit aangegeven via Slachtofferhulp Nederland of uw advocaat? Dan kunt u na het getuigenverhoor spreken. Ook kan dan een eventuele schadevergoeding besproken worden.

Wilt u niet dat de verdachte aanwezig is?

Als u het moeilijk vindt dat de verdachte aanwezig is in de rechtszaal, dan kunt u dit van tevoren aangeven bij de officier van justitie. De officier kan uw verzoek dan uitleggen aan de rechter. De rechter beslist daarna of de verdachte wel of niet aanwezig zal zijn.

Aan het eind van de rechtszaak

Als iedereen gehoord is en de zaak voldoende is behandeld, krijgt de officier van justitie het woord. De

officier van justitie vat de feiten samen. De officier geeft een mening over: is het strafbare feit voldoende bewezen? En welke straf is het meest passend? Dat noemen we de eis. Ook kan de officier een contactverbod en locatieverbod eisen. Hierna begint de advocaat van de verdachte met het pleidooi. Hierin legt de advocaat uit waarom de straf wel of niet goed is. De verdachte krijgt als laatste het woord.

Wanneer is de uitspraak?

Aan het eind van de rechtszaak zegt de rechter wanneer de uitspraak is. In een uitspraak vertelt de rechter of de verdachte straf krijgt of niet. Als de verdachte een straf krijgt, wordt ook verteld wat die straf is. Meestal is de uitspraak twee weken na de rechts-

zaak. U kunt zelf naar de rechtbank gaan om te horen wat de uitspraak is. Uitspraken zijn altijd openbaar. Iemand anders kan dus ook voor u gaan.

Hoger beroep

Als de verdachte of de officier van justitie het niet eens is met de uitspraak, kunnen zij in hoger beroep gaan. Als slachtoffer kunt u niet in hoger beroep gaan. De beslissing om in hoger beroep te gaan, moet binnen veertien dagen na de uitspraak worden genomen. In hoger beroep kijkt een hogere rechter opnieuw naar een zaak. Het kan wel een jaar duren voordat een zaak in hoger beroep wordt behandeld. Een rechtszaak in hoger beroep gaat op dezelfde manier als de eerste rechtszaak.

3. Schadevergoeding en locatie- of contactverbod

Schadevergoeding

U kunt op verschillende manieren schadevergoeding vragen:

- via het strafrecht
- via het civiele recht
- via het Schadefonds Geweldsmisdrijven

Naast schadevergoeding voor bijvoorbeeld dokterskosten of nieuwe kleren, kunt u ook schadevergoeding eisen voor het leed dat u is aangedaan. Dat noemen we een immateriële schadevergoeding of smartengeld.

Schadevergoeding via het strafrecht

Als u schadevergoeding wilt, kunt u dit aangeven op het wensenformulier dat u toegestuurd krijgt van het Openbaar Ministerie bij vervolging van een verdachte. Voor hulp bij het aanvragen van schadevergoeding kunt u terecht bij Slachtofferhulp Nederland of bij een advocaat.

Schadevergoeding via het civiele recht

U kunt voor schadevergoeding ook naar de civiele rechter gaan. Dat is een rechter die zaken behandelt tussen burgers onderling. Voor een civiele procedure heeft u meestal een advocaat nodig.

Schadevergoeding via het Schadefonds Geweldsmisdrijven

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven geeft een financiële tegemoetkoming aan mensen die slachtoffer zijn geworden van een geweldsmisdrijf met

ernstig psychisch of fysiek letsel tot gevolg. Om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming, gelden de volgende voorwaarden:

- Het verzoek moet in principe binnen tien jaar na het misdrijf worden ingediend.
- De schade mag niet op een andere manier zijn vergoed (bijvoorbeeld door een verzekeringsmaatschappij).

Wilt u hier gebruik van maken, dan kan Slachtofferhulp Nederland of een advocaat u helpen.

Locatieverbod en contactverbod

Het komt vaak voor dat slachtoffers van seksueel misbruik een locatieverbod of contactverbod vragen voor de verdachte. Een locatieverbod betekent dat de verdachte niet in een bepaalde straat of bepaald gebied mag komen. Bij een contactverbod mag de verdachte op geen enkele manier contact opnemen met u. Ook niet via anderen.

Als u zich angstig of bedreigd voelt door de verdachte kunt u de rechter vragen om een locatieverbod of contactverbod of allebei.

Locatie- of contactverbod vragen via de aangifte

In uw aangifte kunt u vragen om een locatie- of contactverbod. De officier van justitie kan de rechter dan verzoeken om de verdachte een locatie- of contactverbod op te leggen.

Locatie- of contactverbod vragen via een civiele procedure

Een andere manier om een locatie- of contactverbod te verzoeken, is via een civiele procedure. U kunt dan een civiele rechter verzoeken om een locatie- of contactverbod. Een civiele rechter is een rechter die zaken behandelt tussen burgers onderling. Hier heeft u meestal een advocaat voor nodig.

Waar kan ik meer informatie en hulp krijgen?

Wie?	Wat?	Contact
Centrum Seksueel Geweld	Psychische en medische hulp voor slachtoffers van seksueel misbruik en hun naasten	centrumseksueelgeweld.nl 0800 - 0188
Slachtofferhulp Nederland	Emotionele, praktische en juridische hulp voor slachtoffers	slachtofferhulp.nl 0900 - 0101
Slachtofferloket	Overzicht van verschillende organisaties die samenwerken om uw zaak te behandelen	mijnslachtofferzaak.nl
Schadefonds geweldsmisdrijven	Fonds dat een deel van de financiële schade kan vergoeden aan slachtoffers van geweldsmisdrijven	schadefonds.nl 070 - 414 20 00
Slachtofferwijzer	Overzicht van alle hulpverleningsmogelijkheden voor slachtoffers en naasten	slachtofferwijzer.nl
Perspectief Herstelbemiddeling	Begeleiding bij contact tussen slachtoffer en dader	perspectiefherstelbemiddeling.nl 030 - 234 00 45
Slachtofferadvocaat	Gespecialiseerde juridische hulp voor slachtoffers in gewelds- en zedenzaken	langzs.nl
Helpwanted	Advies bij online seksueel misbruik	helpwanted.nl 020 - 261 52 75

Wie?	Wat?	Contact
Veilig Thuis	Voor advies en ondersteuning bij huiselijk geweld en kindermishandeling en het melden hiervan	veiligthuis.nl 0800 - 2000
Politie.nl	Meer informatie over wat de politie voor u kan betekenen	Zoek op 'seksueel misbruik' op politie.nl 0900 - 8844
Jongerenwebsite van de politie	Alle informatie over de politie gericht op jongeren, ook met optie om te chatten met de politie	vraaghetdepolitie.nl 0900 - 8844

Hulp en informatie

Spoed 112

voor doven en slechthorenden

0800 - 8112

Geen spoed, wel politie

0900 - 8844

voor doven en slechthorenden

0900 - 1844

Informatie en aangifte

0900 - 8844

voor doven en slechthorenden

0900 - 1844

Opspringstiplijn

0800 - 6070

Meld Misdaad Anoniem

0800 - 7000

geen onderdeel van de politie

politie.nl

Sociale media

